

Markus-evangeliet

Tekstens hvem, hvad, hvor:

Forfatter:

- Traditionen fortæller, at jøden Johannes Markus var forfatter.
- Markus var fætter til Barnabas og hans mor havde et hjem i Jerusalem, hvor de første kristne samledes (ApG 12:12).
- Markus var med på Paulus' første missionsrejse sammen med Barnabas (ApG 12:25, 13:5) og senere alene med Barnabas.
- Også senere var Markus nær medarbejder til Paulus (Filem 24; 2 Tim 4:11) og apostlen Peter (1 Pet 5:13), som må regnes som hovedkilden til Markus-evangeliet.

Tidspunkt:

- Skrevet mellem år 60-70 i Rom i forbindelse med kristenforfølgelserne.

Formål:

- At vise de forfulgte kristne i Rom at Jesus har gennemlevet alle de samme lidelser (og mere til) som dem.
- At vise, at Jesus både er Guds søn og sandt menneske.
- At vise, at Jesus er vores tjener, som "ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene, og give sit liv som løsesum for mange" (10:45)

Opbygning:

A. Tjenesten i Galilæa

- 1:1-13 Indledning
- 1:14-45 Begyndelsen i Galilæa
- 2:1 - 3:35 Konflikter med Farisæerne
- 4:1-34 Ligeser om Guds rige
- 4:35 - 5:43 Overvindelse af gudsfjendtlige magter
- 6:1 - 7:23 Afvisning i Nazareth, videre ud til øde områder
- 7:24 - 9:1 Lyset bryder langsomt igennem. Bekendelsen i Cæsarea Filippi.

B. Tjenestens mål. Rejsen til Jerusalem, korset og opstandelsen.

- 9:2 - 10:52 Rejsen til Jerusalem. Oplæring i discipelskab.
- 11:1 - 12:44 Indtoget og tjenesten i Jerusalem.
- 13:1-37 Talen på Oliebjerget
- 14:1-24 Nadveren
- 14:26-72 Getsemane have
- 15:1 - 16:8 Jesu død og opstandelse
- 16:9-20 Appendix

Indhold:

A. Jesus er Kristus, Guds søn

- Overskriften (1:1), Peters bekendelse (8:30), Officerens bekendelse (15:39), Jesu opstandelse (16).
- Indtoget i Jerusalem som varsler Jesu genkomst på himlens skyer (11:1-11; 14:62)
- Overvindelse af gudsfjendtlige magter - Jesus har alle de samme egenskaber som Gud
  - Uhelbredelig sygdomme (1:40-45; 5:25-34) og handicaps (2:1-12; 7:31-37; 10:46-52)
  - Dæmonbesættelser (1:21-28; 5:1-20; 9:14-29)
  - Døden (5:21-43)
  - Destruktive naturkræfter (4:35-41)
  - Han har gjort alle ting vel! (7:37)
- Skaberen, som kan vandre på søen (6:45-52) og mangfoldiggøre maden (6:30-44; 8:1-10)
- Gud, som kan tilgive synder (2:1-12)
- Jesus som handler og forvandler alt (nøgleord: *straks*)

B. Jesus er sandt menneske

- Menneskesønnen. Den evige hersker (Dan. 7:13-14) og det ydmyge, fattige menneske
- Jesu følelser
  - *Medlidenhed*, f.eks den spedalske (1:41), tolderen Levi (2:14), skaren (6:34; 8:2).
  - *Kærlighed* (den rige mand, 10:21)
  - *Mod* (opgangen til Jerusalem, 10:32)
  - *Suk (Nød: 7:34 og vantro: 8:12)*
  - *Frustration* (disciplene:8:17-21, slægten:9:19)
  - *Vrede* (pga afvisning af børnene: 10:14) og *nidkærlighed* (tempelrensningen: 11:15-18)
  - *Forfærdelse og angst* (Getsemane have: 14:33-34)
  - *Ensomhed* (15:34)

C. Herrens og vor lidende tjener (jvf Esajas 53)

- Jesus som tjeneren:
  - Faste (1:12-13)
  - Bøn (1:35; 6:46; 14:32-42)
  - Helbredelser og dæmonuddrivelser
  - Bespisning
  - Undervisning og forkyndelse (1:21,39; 2:2,13; 4:1; 6:34; 9:31; 12:1; 13:5; m.fl.)
  - "de mente, han var ude af sig selv" (3:21)
- Jesu tjeneste kulminerede i hans stedfortædende død for vores synder (10:45)
- Konfrontationen med de religiøse ledere (farisæerne og de skriftkloge) udvikler sig som et drama gennem evangeliet. Allerede i kap 2 anklages Jesus for gudsbespottelse og i kap 3 besluttet hans død. Det hele tilspidtes i den sidste uge i Jerusalem. ap 11-16.
- Jesu lidelse, død og opstandelse fylder meget af evangeliet. Kap 14-16.
- Den nye pagt ved Jesu blod (nadveren). 14:22-25.
- Jesu tunge lidelseshistorie: forrådt, fornægtet, forladt, uretfærdigt dømt, fængslet, hånet, slået, spyttet på, pisket og korsfæstet. Derudover den tunge byrde at bære verdens synd. Ingen lyspunkter hos Markus.
- Jesu oprejsning: Gravlæggelsen og opstandelsen.
- Jesu opstandelse sprænger alle livets rammer og skaber frygt og stor glæde (16:8)
- Opstandelsen giver tilgivelse (hilsnen til Peter) og gensyn (i Galilæa), 16:7

D. Guds rige

- Guds rige er kommet nær gennem Jesus. Omvend jer og tro på evangeliet (1:15)
- Guds rige ses gennem Jesu gerninger.
- Guds rige vokser gennem Guds ord - både i dybde og mangfoldighed (4:1-20)
- Guds rige begynder i det små, men har en mægtig spirekraft i sig (4:30-32). De tolv disciple var begyndelsen til det nye Israel (svarende til Israels tolv stammer) som hurtigt blev til en stor og livskraftig menighed ud over hele jorden.
- Guds rige fuldkommengøres ved Jesu genkomst (13:24-27). Tiden op til Jesu genkomst er præget af forførelse og forfølgelse af kristne - kulminerende med Antikrists komme (ødelæggelsens vederstyggelighed).

Desuden af en stor trængsel og verdensomstyrtende begivenheder. Det er ligesom veer før verdensgenfødslen. Se 13:5-23. Endetiden minder om tiden op til Jerusalems ødelæggelse i år 70.

E. Oplæring i discipelskab

- Lade troen bryde igennem (8:14-30; 11:23-24; 5:36). "Vær frimodige, det er mig, frygt ikke!" (6:50)
- Ydmyghed ("Hvis nogen vil være den første, skal han være den sidste af alle og alles tjener", 9:35).
- Efterfølgelse af Jesus gennem tjeneste. "For den, der vil frelse sit liv, skal miste det, men den, som mister sit liv pga mig og evangeliet, skal frelse det".
- Loyaltitet mod Jesus, dvs være stolt over at tilhøre Jesus (9:38)
- Tilgive hinanden og holde fred med hinanden (9:50; 11:25-26)
- Sige nej til ting som fører os selv eller andre bort fra Gud (f.eks. den unge mands rigdom). 9:42-50; 10:17-27.
- Tage imod Guds rige som et lille barn (10:13-16)
  - Tage imod Guds frelse som en fri gave af nåde alene.
  - Tillid til Gud
  - Afhængighed af Gud
  - Ikke optaget af egen betydning eller storhed.